

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 934

14 Απριλίου 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ» Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικού Λυκείου.	1
Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου.	2
Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου.	3

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 53254/Γ2

(3)

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 περ. α του άρθρου 42 του Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α΄ 193) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α΄ 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).

4. Την με αριθμ. 16/17-03-2014 πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνον

Καθορίζουμε το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου ως εξής:

1. Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι ο μαθητής να εμπειδώσει ένα σύνολο κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών εννοιών και κατηγοριών που θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει την κοινωνική, οικονομική και πολιτική οργάνωση εντός της οποίας ζει και δραστηριοποιείται. Ειδικότερα, ο μαθητής να αποκτήσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες εκείνες που θα του επιτρέψουν να αντιλαμβάνεται, να ερμηνεύει και να αναλύει τα σύνθετα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά φαινόμενα. Να κατανοήσει και να συνειδητοποιήσει την πολυπλοκότητα των κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών φαινομένων, έτσι ώστε να αναπτύξει κοινωνιολογική, οικονομική και πολιτική παιδεία που θα τον βοηθήσει να καλλιεργήσει δημιουργική και κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό οικονομικό και πολιτικό «γίγνεσθαι» ως ελεύθερος και υπεύθυνος πολίτης. Επιπλέον, μέσα από τη διεπιστημονική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης των κοινωνικών επιστημών να μπορεί να επιλύει προβλήματα, να κατανοεί τον εαυτό του και τους άλλους και να προάγει την πολιτεία, τη δημοκρατία, την ειρήνη και τη συλλογικότητα.

2. Ειδικότεροι σκοποί

Το μάθημα «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» έχει σκοπό οι μαθητές να μπορούν να:

- Κατανοήσουν βασικές αρχές και έννοιες της κοινωνιολογίας, οικονομίας και πολιτικής επιστήμης και να αναπτύξουν δημιουργική σκέψη και κριτική ικανότητα στην προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων αυτών των επιστημών.

- Κατανοήσουν και να αξιολογήσουν την πορεία της εξέλιξης των θεωριών και αρχών των κοινωνικών επιστημών.

- Διαπιστώσουν την αλληλεξάρτηση των κοινωνικών επιστημών που αντανακλά την αλληλεξάρτηση της οικο-

νομίας, των θεσμών, της πολιτικής και των πολιτισμικών εκφάνσεων του κόσμου στον οποίο ζουν αλλά και την επίδραση όλων αυτών στην καθημερινή τους ζωή.

- Κατανοήσουν κριτικά την οργάνωση και τη λειτουργία της σύγχρονης κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής οργάνωσης, αλλά και να προβληματιστούν για τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες της.

- Διακρίνουν και να αναλύουν το περιεχόμενο των γενικών αρχών των κοινωνικών επιστημών και να διαπιστώνουν την αλληλοσυμπλήρωσή τους στην κατανόηση των κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων.

- Αντλήσουν αρχές, επιχειρήματα, ιδέες, σημεία αναφοράς για να αρθρώσουν κοινωνιολογική, οικονομική και πολιτική σκέψη και ουσιαστικό κοινωνιολογικό, οικονομικό και πολιτικό λόγο.

- Διακρίνουν και να αναλύουν τα αίτια των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών προβλημάτων, ώστε να

3. Στόχοι, κεφάλαια-ενότητες και δραστηριότητες

ΣΤΟΧΟΙ	ΚΕΦ. 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
<p>Οι μαθητές να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -διακρίνουν τις επιστήμες με βάση το αντικείμενο που μελετούν και τις μεθόδους που χρησιμοποιούν -εξηγούν την σχέση φυσικής και κοινωνικής πραγματικότητας αλλά και την ταυτόχρονη διακριτότητά τους. -εξηγούν την αμφίδρομη σχέση της οικονομίας, των θεσμών και της πολιτικής. -διακρίνουν τον νόμο των θετικών επιστημών από την τάση των κοινωνικών επιστημών. -αναλύουν τις μεθόδους και τις τεχνικές των κοινωνικών επιστημών. <p>Οι μαθητές να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -διατυπώνουν το βασικό οικονομικό πρόβλημα και τις αιτίες που το προκαλούν. -εξηγούν τις διαφορές ανάμεσα στις προτεινόμενες λύσεις του οικονομικού προβλήματος και τις κοινωνικοπολιτικές τους αναφορές και προεκτάσεις. -εμπεδώσουν και να εξηγούν τον ρόλο της αγοράς και του κράτους στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων -αναλύουν τις βασικές απόψεις των οικονομικών θεωριών -διακρίνουν τις διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις -αξιολογούν την εκάστοτε οικονομική πολιτική ως ενεργοί πολίτες. - εξηγούν τα βασικά οικονομικά και κοινωνικά συστήματα. 	<p>1.1 Διάκριση των επιστημών</p> <p>1.1.1 Φυσικές επιστήμες: Αρχές, νόμοι και τάσεις</p> <p>1.1.2 Κοινωνικές επιστήμες: Αρχές, νόμοι και τάσεις</p> <p>1.1.3 Διαφορές φυσικών και κοινωνικών επιστημών</p> <p>1.2 Λόγοι εμφάνισης των Κοινωνικών Επιστημών.</p> <p>1.3 Η διεπιστημονικότητα στις Κοινωνικές Επιστήμες</p> <p>1.4 Μέθοδοι και Τεχνικές Έρευνας</p> <p>1.4.1 Συγκριτική μέθοδος</p> <p>1.4.2 Ιστορική μέθοδος</p> <p>1.4.3 Ποσοτική και ποιοτική έρευνα</p> <p>1.4.3.1 Η συνέντευξη</p> <p>1.4.3.2 Η παρατήρηση</p> <p>ώρες: 4</p> <p>ΚΕΦ. 2: ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ</p> <p>A. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ</p> <p>2.1 Το αντικείμενο της Πολιτικής Οικονομίας</p> <p>2.2 Το οικονομικό πρόβλημα</p> <p>2.2.1 Η κατανομή των πόρων</p> <p>2.2.2 Η οικονομική ανάπτυξη</p> <p>2.2.3 Η οικονομική σταθερότητα</p> <p>2.2.4 Η διανομή του εισοδήματος</p> <p>2.2.5 Η επίλυση των οικονομικών προβλημάτων</p> <p>2.3 Γένεση της οικονομικής σκέψης (Ξενοφών, Αριστοτέλης)</p> <p>2.4 Οι αρχές της φυσιοκρατικής σχολής οικονομικής σκέψης</p> <p>2.5 Οι νόμοι της οικονομίας της αγοράς και η διαμόρφωση της τιμής του εμπορεύματος (Adam Smith)</p> <p>2.6 Η θεωρία της αξίας της εργασίας</p>	<p>-Συζήτηση για την σχέση φύσης και κοινωνίας.</p> <p>- Συζήτηση για την σύνθετη οικονομική, κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα και τον τρόπο διαμόρφωσής της.</p> <p>-Δραστηριότητες πάνω στη μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών (ένα μικρό ερωτηματολόγιο, μια μικρή κριτική προσέγγιση των ευρημάτων μιας έρευνας).</p> <p>-Επιλογή αποσπασμάτων από τον «Οικονομικό» του Ξενοφώντα και συζήτηση πάνω σ' αυτά</p> <p>-Παρουσίαση και συζήτηση του βασικού οικονομικού προβλήματος.</p> <p>- Διαμόρφωση σεναρίων σχετικά με πολιτικές επίλυσης του οικονομικού προβλήματος</p> <p>- Δραστηριότητες αναγνώρισης και χαρακτηρισμού πολιτικών για την επίλυση του βασικού οικονομικού προβλήματος.</p> <p>-Εργασία: δύο ομάδες μαθητών σε «αγώνα επιχειρηματολογίας» υπέρ και κατά του ρόλου της αγοράς και του ρόλου του κράτους στην επίλυση των οικονομικών προβλημάτων</p> <p>- Συζήτηση για τα βασικά γνωρίσματα των οικονομικών/</p>

μπορούν αργότερα ως ενεργοί πολίτες να συμμετέχουν στην επίλυση τους με δημοκρατικά μέσα.

- Διαπιστώσουν το δυναμικό χαρακτήρα των κοινωνικών, οικονομικών και των πολιτικών θεσμών και πρακτικών και να συνειδητοποιήσουν ότι αυτά εξαρτώνται από την ατομική και συλλογική συμμετοχή και δράση.

- Αντιληφθούν ότι ο κοινωνικός επιστήμονας δεν βρίσκεται έξω από το αντικείμενό του, απέναντί του σαν παρατηρητής και πειραματιζόμενος, αλλά είναι μέρος αυτού που καλείται να αναλύσει, να μετέχει στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό σύστημα και να επηρεάζεται από αυτό.

- Να κατανοήσουν ότι ενώ όλες οι κοινωνικές επιστήμες μελετάνε το ίδιο αντικείμενο, ωστόσο η καθεμία δίνει έμφαση σε διαφορετικές πλευρές.

- Να αποκτήσουν την απαραίτητη «κοινωνική» ευαισθησία στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του συλλογικού βίου.

<p>-διακρίνουν τις διαφορές των εν λόγω συστημάτων</p> <p>-εξηγούν τα χαρακτηριστικά όλων των κοινωνικών-οικονομικών συστημάτων</p> <p>Οι μαθητές να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - διακρίνουν την επιστήμη της κοινωνιολογίας, το αντικείμενό της, τους κλάδους και τις σχέσεις της με τις άλλες επιστήμες. -εξηγούν τον πυρήνα των γνωρισμάτων του κοινωνιολογικού στοχασμού. -διακρίνουν την κοινωνιολογική γνώση από την καθημερινή αντίληψη της πραγματικότητας. -Διακρίνουν τις βασικές θεωρίες των κοινωνιολογικών σχολών και θεωριών -διατυπώνουν την έννοια των κοινωνικών θεσμών. -διακρίνουν τη σημασία και λειτουργία των κοινωνικών θεσμών για την κοινωνία και τα άτομα - εξηγούν τις έννοιες: διαστρωμάτωση, κινητικότητα, τάξη, θέση, ρόλος, καθώς και τα κριτήρια διάκρισής τους. -διερευνήσουν τα αίτια και να γνωρίσουν τις μορφές των κοινωνικών ανισοτήτων -συγκρίνουν τις ανισότητες με την ποιότητα ζωής των ατόμων και να τις συνδέσουν με τη δυσφορία των αδύναμων κοινωνικά και οικονομικά ατόμων και με τις κοινωνικές συγκρούσεις. -εξηγούν ότι οι δημοκρατικές κοινωνίες παρέχουν τη 	<p>και η διαμόρφωση της τιμής ισορροπίας (D. Ricardo)</p> <p>27 Η ελεύθερη οικονομία και η κρατική ρύθμιση (J.S. Mill)</p> <p>28 Η θεωρία της αξίας της εργατικής δύναμης και του εμπορεύματος (K. Marx)</p> <p>29 Η γενική θεωρία της απασχόλησης, του τόκου και του χρήματος (Keynes)</p> <p>2.10 Η ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου και η πρόοδος της κοινωνίας (Clark-Furastie-Galbraith-Schumpeter)</p> <p>ώρες: 10</p> <p>Β. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</p> <p>21 Το Δουλοκτητικό Σύστημα</p> <p>22 Το Φεουδαρχικό σύστημα</p> <p>23 Το Καπιταλιστικό σύστημα ή οικονομία της αγοράς</p> <p>24 Το Σοσιαλιστικό σύστημα ή σχεδιασμένη οικονομία</p> <p>ώρες: 4</p> <p>ΚΕΦ. 3: ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ</p> <p>3.1 Ορισμός και αντικείμενο της κοινωνιολογίας</p> <p>3.2 Βασικά στοιχεία του κοινωνιολογικού στοχασμού: η κοινωνιολογική «φαντασία» κατά C.R. Mills.</p> <p>Παραδείγματα.</p> <p>3.3 Βασικές Κοινωνιολογικές Σχολές</p> <p>3.3.1 Η Σχολή του λειτουργισμού</p> <p>3.3.2 Η Σχολή των Συγκρούσεων</p> <p>3.3.3. Η Σχολή της Συμβολικής Αλληλεπίδρασης</p> <p>3.4 Κοινωνικοί θεσμοί.</p> <p>3.4.1 Τι είναι θεσμός</p> <p>3.4.2 Η αναγκαιότητα των θεσμών</p> <p>3.4.3 Λειτουργίες των θεσμών</p> <p>3.4.4 Η κρίση και η αλλαγή των θεσμών</p> <p>3.4.5 Παράδειγμα: ο θεσμός του σχολείου</p> <p>3.5 Κοινωνική διαστρωμάτωση και κοινωνική κινητικότητα</p> <p>3.5.1 Κοινωνικό στρώμα και κοινωνική τάξη</p> <p>3.5.2 Κοινωνική θέση και κοινωνικός ρόλος</p> <p>3.5.3 Κοινωνική κινητικότητα</p> <p>3.6 Κοινωνικές ανισότητες</p> <p>3.6.1 Αίτια και μορφές κοινωνικών ανισοτήτων</p> <p>3.6.2 Συνέπειες των κοινωνικών ανισοτήτων</p> <p>3.6.3 Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός</p> <p>3.6.4 Οι κοινωνικές ανισότητες στην Ελληνική κοινωνία</p>	<p>κοινωνικών συστημάτων.</p> <p>-Εργασία: αναγνώριση και καταγραφή του σε ποιο οικονομικό/ κοινωνικό σύστημα εντάσσονται φάσεις της ελληνικής ιστορίας (αρχαία πόλη, βυζαντινή περίοδος, κτλ.).</p> <p>-Συζήτηση για τα στοιχεία του κοινωνιολογικού στοχασμού και την κοινωνιολογική φαντασία.</p> <p>-Ανάλυση συγκεκριμένων παραδειγμάτων και σεναρίων περιπτώσεων του πώς προσεγγίζονται με τον κοινωνιολογικό στοχασμό.</p> <p>-Καταγραφή βασικών κλάδων της Κοινωνιολογίας</p> <p>-Εργασία σε ομάδες: κάθε ομάδα να βρει τα κοινά και τις διαφορές μεταξύ των κλασικών της κοινωνιολογίας.</p> <p>-Ανάλυση της σημασίας των κοινωνικών θεσμών.</p> <p>-Αναζήτηση παραδειγμάτων της ιστορικής εξέλιξης των θεσμών με βάση τις ανάγκες που ικανοποιούν.</p> <p>-Δημιουργία καταλόγου με «ανώτερες» και «κατώτερες» θέσεις</p> <p>-Ιστορίες γνωστών προσώπων (π.χ. συγγενών) με έντονη κινητικότητα.</p> <p>-Οι μαθητές συλλέγουν στοιχεία από την Ιστορία για τις κοινωνικές ανισότητες σε διάφορες χρονικές περιόδους στην Ελλάδα και σε άλλους πολιτισμούς και τα παρουσιάζουν στην τάξη.</p> <p>-Συζητούν για τις δυνατότητες που έχουν τα άτομα περιορισμένων δυνατοτήτων -πλούτου, εκπαίδευσης,</p>
---	---	--

<p>δυνατότητα, σε όσους επιθυμούν, να αναπτυχθούν και να πραγματοποιήσουν τους στόχους και τα οράματά τους.</p> <p>Οι μαθητές να μπορούν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -εξηγούν ότι η πολιτική είναι τέχνη συνάμα και επιστήμη. -εξηγούν το θεμελιώδες πολιτικό πρόβλημα. -αναλύουν και ερμηνεύουν τη διαφορά της πολιτικής στην αρχαία Ελλάδα και στα νεότερα χρόνια. -εξηγούν πως το «αγαθόν» (ευδαιμονία) του ατόμου και το «αγαθόν» της πόλεως ταυτίζονται και πως η πολιτική στην πόλη-κράτος είναι χώρος πραγμάτωσης αξιών και αρετής. -ερμηνεύουν την εξέλιξη από την απολυταρχία στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία -ερμηνεύουν την τομή που γίνεται με τον Μακιαβέλι στην πολιτική σκέψη. -ερμηνεύουν τη δημιουργία της παγκόσμιας κοινότητας και τον ρόλο των διεθνών οργανισμών -αναλύουν τη σχέση πολιτικής και οικονομίας -εξηγούν την πολιτική ανάπτυξη και υπανάπτυξη <p>-διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά και να εξηγούν τις πολιτικές θεωρίες και ιδεολογίες.</p> <ul style="list-style-type: none"> -αναλύουν ότι η Δημοκρατία είναι ανθρωποκεντρική, ενώ το αυταρχικό φαινόμενο αποτελεί παρέκβαση από την ανθρωποκεντρική λογική της κοινωνίας. -εξηγούν ότι τα αυταρχικά καθεστώτα χρησιμοποιούν όλα τα μέσα (μαγικά, θρησκευτικά, τελετουργικά, προπαγάνδα) για να καλύψουν την επίσημη βία με τον μανδύα της ηθικής δικαίωσης αλλά και για να επηρεάσουν το ψυχολογικό υπόβαθρο του λαού και να έχουν τη συγκατάβασή του. -εξηγούν και ερμηνεύουν το φαινόμενο της διαφθοράς -εξηγούν και να εφαρμόζουν τους κανόνες του ηλεκτρονικού εμπόριου. 	<p>3.6.5 Η ισότητα ευκαιριών: ένα διαχρονικό αίτημα ώρες: 14</p> <p>ΚΕΦ. 4: ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ Α΄ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ</p> <p>4.1 Η πολιτική</p> <p>4.1.1 Πολιτική: τέχνη και επιστήμη της διακυβέρνησης</p> <p>4.1.2 Το θεμελιώδες πολιτικό πρόβλημα:</p> <p>α. Περισσότερη ισότητα/δικαιοσύνη ή αποτελεσματικότητα</p> <p>β. Η πολιτική υπηρετεί αξίες ή συμφέροντα</p> <p>4.2 Η πόλις-κράτος- Η άμεση δημοκρατία (Αριστοτέλης)</p> <p>4.3 Η αυτοκρατορία- Η μοναρχία (Στώικοί)</p> <p>4.4 Το εθνικό κράτος- Από την απολυταρχία στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία (Μακιαβέλλι, Ο Ηγεμόνας)</p> <p>4.5 Η παγκόσμια κοινότητα-Ο ρόλος των διεθνών οργανισμών</p> <p>4.6 Η σχέση πολιτικής και οικονομίας</p> <p>4.7 Πολιτική ανάπτυξη και υπανάπτυξη ώρες: 7</p> <p>Β΄ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΕΣ</p> <p>4.1 Γενικά περί πολιτικής θεωρίας και ιδεολογίας</p> <p>4.2 Φιλελευθερισμός</p> <p>4.3 Συντηρητισμός</p> <p>4.4 Σοσιαλισμός</p> <p>4.5 Αναρχισμός</p> <p>4.6 Φασισμός</p> <p>4.7 Κοινοτισμός</p> <p>4.8 Πολιτική Οικολογία- Περιβαλλοντισμός</p> <p>4.9 Θρησκευτικός Φονταμενταλισμός ώρες: 7</p> <p>ΚΕΦ. 5: ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ</p> <p>5.1 Το φαινόμενο της διαφθοράς</p> <p>5.2 Το ηλεκτρονικό εμπόριο</p>	<p>γνωριμιών κλπ.- για να πραγματοποιήσουν τις επιθυμίες τους και να αναπτύξουν τις ιδιαίτερες κλίσεις και τα χαρίσματά τους.</p> <p>-Να συζητήσουν την έννοια του Πολίτη στον κλασικό ορισμό στα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη: «Πολίτης δ' απλώς ουδενί των άλλων ορίζεται μάλλον ή τω μετέχειν κρίσεως και αρχής» (1275 α) και στη συνέχεια να συζητήσουν την έννοια του Πολίτη στη σύγχρονη κοινωνία.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να μελετήσουν από τα «Πολιτικά» Α,1(1252 α-1252β) και να απαντήσουν αν υπάρχει διάκριση κράτους και κοινωνίας. -Να φανταστείτε πως βρίσκεστε σε ένα έρημο νησί μετά από ένα ναυάγιο με άλλους ναυαγούς. Χρειάζεται για να επιβιώσετε να οργανώσετε τη διαβίωσή σας εκεί. ----Συζητήστε και συμφωνήστε τους κανόνες οργάνωσης της ζωής σας. Να ενσωματώσετε όλες τις απόψεις σας, και στη συνέχεια να αναστοχαστείτε από ποια προσωπικά σας χαρακτηριστικά επηρεάστηκαν οι προτάσεις που κάνατε. -Δύο μαθητές ή δύο ομάδες μαθητών να επιχειρηματολογήσουν υπέρ ή εναντίον μιας ιδεολογίας -Καταγράψτε δέκα Έλληνες και δέκα παγκόσμιους ηγέτες. -Συζήτηση για τους «οπαδούς» μιας ιδεολογίας <p>- Αναζητήστε ρεπορτάζ-άρθρα, που αναφέρονται σε φαινόμενα διαφθοράς/ διαπλοκής σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής</p>
---	---	---

<p>-συγκρίνουν τιμές διαφόρων προϊόντων. -καταγράφουν τους κινδύνους που υπάρχουν στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. -αναλύουν τα αίτια και τις συνέπειες της μετανάστευσης. -εξηγούν τις έννοιες της προκατάληψης, των στερεοτύπων, του ρατσισμού και της ετερότητας.</p>	<p>5.3 Η μετανάστευση 5.3.1 Κατηγορίες και αίτια μετανάστευσης 5.3.2 Κοινωνικές- οικονομικές- πολιτικές συνέπειες ώρες:6</p>	<p>και εντοπίστε περιοχές υψηλού κινδύνου διαφθοράς. -Αναπτύσσουν στάση εναντίον του ρατσισμού με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα Ερευνούν τη μετανάστευση στο οικογενειακό τους ιστορικό -Συγκέντρωση στοιχείων για τον απόδημο Ελληνισμό</p>
---	--	---

4. Διδακτική Μεθοδολογία

Το μάθημα «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» χρειάζεται μια συνολική και συνθετική θεώρηση. Είναι μάθημα που προσφέρεται για ουσιαστικό διάλογο (όχι επιμέρους μονολόγους), για διερευνητική και ανακαλυπτική μάθηση, χωρίς προκαταλήψεις και φανατισμούς.

Στην αρχή του σχολικού έτους ο καθηγητής είναι απαραίτητο να κάνει ετήσιο, τετραμηνιαίο και μηνιαίο προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Ο προγραμματισμός είναι απαραίτητος για να χωριστεί η διδακτέα ύλη κατά διδακτική ώρα και για να διδαχτεί ολόκληρη. Επισημαίνεται ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού αλλάζει. Ο εκπαιδευτικός είναι συνεργάτης και διευκολυντής της ομάδας/τάξης. Ενθαρρύνει και βοηθάει τους μαθητές να κατανοούν, να ερευνούν, να επικοινωνούν και να συμμετέχουν στη διαδικασία της μάθησης προσπαθώντας να αναπτύξει όλα τα είδη νοημοσύνης (γλωσσική, μαθηματική, συναισθηματική κτλ.) των μαθητών. Επίσης, συνδέει τη θεωρία με την πραγματικότητα, διότι έτσι ο μαθητής ενεργοποιείται και έχει ενδιαφέρον για να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίνεσθαι.

Τα θέματα πρέπει να προσεγγίζονται με συμμετοχικές και βιωματικές μεθοδολογίες που προωθούν την ανακαλυπτική μάθηση και καλλιεργούν ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις, όπως αυτές που αναφέρονται στους στόχους και στις δραστηριότητες του Α.Π.Σ.

Ειδικότερα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μάθημα «Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών» της Β΄ τάξης Λυκείου είναι οι εξής:

α) Η μαθητοκεντρική εξατομικευμένη και διαφοροποιημένη διδασκαλία με στόχο την ενεργοποίηση και συμμετοχή του μαθητή, ώστε ο μαθητής να μάθει να μαθαίνει.

β) Η διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση, με στόχο τη συνολική αντίληψη του αντικειμένου και της πραγματικότητας.

γ) Η μικρότερη έμφαση στο περιεχόμενο και η μεγαλύτερη έμφαση στη διαδικασία, με στόχο την ανάπτυξη της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης.

δ) Η άσκηση των μαθητών στην παρατήρηση, περιγραφή, ανάλυση και ερμηνεία ενός κοινωνικού-οικονομικού-πολιτικού φαινομένου, θεσμού κτλ.

ε) Η μελέτη πηγών με στόχο την ενεργοποίηση του μαθητή και την ιστορική και συγκριτική προσέγγιση της γνώσης.

στ) Τα παιχνίδια ρόλων και η δραματοποίηση. Κάποιοι μαθητές αναλαμβάνουν να παίξουν ρόλους με στόχο να παρουσιάσουν μια κατάσταση της πραγματικής ζωής

ενώπιον της τάξης. Η ανάληψη ρόλων είναι ένα θεατρικό παιχνίδι που μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων και στην δημιουργία πραγματικών συναισθηματικών βιωμάτων, δηλαδή στην καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας.

ζ) Η οργάνωση επισκέψεων σε θεσμούς και χώρους εργασίας (Βουλή, Δημαρχείο, Επιχείρηση, Μ.Μ.Ε. κτλ.), για να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τον πραγματικό κόσμο, ώστε να ενημερωθούν και να κατανοήσουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

η) Η πρόσκληση στο σχολείο ειδικών (πολιτικών, επιστημόνων, επιχειρηματιών κτλ.) και εκπροσώπων οργανισμών, οργανώσεων και συλλόγων (ΟΗΕ, Διεθνής Αμνηστία, Ε. Ε., κτλ.), για ενημέρωση, ώστε να διευκολυνθεί το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

θ) Η συμμετοχή σε δραστηριότητες της τάξης, του σχολείου και της κοινότητας, για την απόκτηση εμπειριών αλλά και κοινωνικής συνείδησης και αλληλεγγύης, καθώς και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ατόμου προς την κοινωνία.

ι) Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους μαθητές για διάφορα θέματα, όπως η δημιουργία ειδικών επιχειρήσεων, ο έρανος αλληλεγγύης, η ανακύκλωση, η δένδροφύτευση κτλ., ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν αίσθηση ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, αίσθηση ταυτότητας και συλλογικότητας.

ια) Η έρευνα, με ερωτηματολόγιο, συνεντεύξεις κτλ., για τη διερεύνηση ενός ζητήματος τοπικού, εθνικού ή διεθνούς ενδιαφέροντος, καθώς και η εύρεση και διατύπωση λύσεων για την αντιμετώπισή του.

ιβ) Η διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων, συζητήσεων στρογγυλής τράπεζας, για διάφορα επίκαιρα κοινωνικά- πολιτικά -οικονομικά θέματα, που σχετίζονται με το περιεχόμενο του μαθήματος, με στόχο οι μαθητές να αποκτήσουν ικανότητες ομιλίας/ έκφρασης, ακρόασης, διαλόγου, επιχειρηματολογίας, διαχείρισης και επίλυσης συγκρούσεων και ανάληψης ευθυνών.

ιγ) Η μελέτη περίπτωσης. Οι μαθητές αναλαμβάνουν να μελετήσουν προβλήματα της πραγματικής ζωής και να παρουσιάσουν προτάσεις και λύσεις γι' αυτά. Η μελέτη μιας περίπτωσης (π.χ. η διαδικασία της ψηφοφορίας, το δικαίωμα της εργασίας, το επιχειρείν κτλ.), ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν εν προκειμένω τη χρησιμότητα και την κρισιμότητα της ψηφοφορίας, της εργασίας, του επιχειρείν.

ιδ) Οι προσομοιώσεις και τα παιχνίδια. Η προσομοίωση παρέχει στους μαθητές μια απλούστερη αναπαράσταση του πραγματικού ή του φανταστικού κόσμου. Αποτελεί έναν από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την υποστήριξη της εννοιολογικής κατανόησης του πραγματικού κόσμου. Αν η μάθηση θεωρηθεί παιχνίδι, τότε

γίνεται ευχάριστη, οι μαθητές μαθαίνουν παίζοντας, χωρίς άγχος και χωρίς κόπο.

ιε) Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Οι ομάδες συγκροτούνται από δύο ή περισσότερα μέλη (ο αριθμός των μελών εξαρτάται από το είδος εργασίας) και είναι σκόπιμο να έχουν μεικτή σύνθεση από άποψη γνώσεων, φύλου κτλ. Στις εργασίες αυτές, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να συνεργασθούν και να αναζητήσουν πληροφορίες από διάφορες πηγές, να συζητήσουν και να προτείνουν λύσεις, και εν τέλει να συνθέσουν την εργασία τους και να την παρουσιάσουν στην τάξη ή στο σχολείο. Η τεχνική αυτή θεωρείται ζωτικής σημασίας γιατί, μεταξύ άλλων, προϋποθέτει συνεργασία και αλληλεγγύη, αυτονομία και υπευθυνότητα. Βέβαια, ο καθηγητής θα πρέπει να έχει προετοιμάσει τα θέματα των εργασιών σε συνεργασία με τους μαθητές και επιπλέον να τις παρακολουθεί κατά την εκτέλεσή τους.

ιστ) Η πρακτική εξάσκηση. Η πρακτική εξάσκηση είναι μια μαθησιακή διαδικασία που λαμβάνει χώρα είτε στο εργαστήριο είτε στο φυσικό περιβάλλον. Χρησιμοποιείται περισσότερο στην τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση. Το όφελος από την τεχνική αυτή είναι μεγάλο, γιατί οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τη θεωρία, να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη.

ιζ) η συμμετοχή σε σχολικά δίκτυα αλλά και η δημιουργία σχολικού δικτύου με θέματα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά,

ιη) Η χρήση των παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας (αφήγηση, ερωτήσεις-απαντήσεις, διάλογος, χρήση σχολικού εγχειριδίου και βοηθημάτων, εργασίες μαθητών κτλ.). Ειδικότερα:

Η διάλεξη. Η διάλεξη χρησιμοποιείται συνήθως όταν το αντικείμενο διδασκαλίας περιέχει πολλές πληροφορίες και όταν ο αριθμός των μαθητών στην τάξη είναι μεγάλος. Η διάλεξη θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: την εισαγωγή, το κυρίως θέμα και το συμπέρασμα.

Οι ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις αυξάνουν τη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων. Χρησιμοποιούνται συνήθως για να ελεγχθεί η κατανόηση, να παρακινηθεί η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα, να συναχθούν συμπεράσματα, να βελτιωθεί η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων ή να ενεργοποιηθεί η ερευνητική δραστηριότητα. Μπορεί να είναι ανοιχτού ή κλειστού τύπου, ανάλογα με το στόχο και το περιεχόμενο της διδασκαλίας.

Ο διάλογος. Επισημαίνεται ότι διάλογος δεν είναι οποιαδήποτε συζήτηση, αλλά απαιτεί μια δομημένη διαδικασία εστιασμένη στους στόχους του αντικείμενου διδασκαλίας, γι' αυτό και χρειάζεται προετοιμασία εκ μέρους του καθηγητή. Ο διάλογος γίνεται με βάση τον ορθό λόγο και με επιχειρήματα, τόσο για την υπεράσπιση μιας άποψης ή πράξης, όσο και ως μέσο επίλυσης των διαφορών και των συγκρούσεων. Και βέβαια, ενώ οι επιμέρους μονόλογοι είναι εύκολοι, ο διάλογος είναι δύσκολος γιατί απαιτεί κανόνες.

ιθ) Η διαφοροποιημένη διδασκαλία, κατά την οποία δίνεται έμφαση:

-στην αξιοποίηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών,

-στην καλλιέργεια κινήτρων για ενεργοποίηση της συμμετοχής,

-στην καλλιέργεια κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής,

-στην καλλιέργεια επικοινωνίας και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων,

-στη συμμετοχή των μαθητών στη διαχείριση της μάθησής τους.

-στη διαμόρφωση ελκυστικών περιβαλλόντων μάθησης και τη σύνδεσή τους με τα περιβάλλοντα ζωής.

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προσεγγίσεις δεν είναι περιοριστικές. Κάθε εκπαιδευτικός, σε κάθε διδακτική ώρα, μπορεί να εφαρμόσει όποιες μεθόδους και τεχνικές κρίνει προσφορότερες, αρκεί να αφήσει τη φαντασία του ελεύθερη, έχοντας ως οδηγό τους στόχους του μαθήματος και την πρόοδο των μαθητών.

5. Η αξιολόγηση του μαθητή

5.1 Σκοπός της αξιολόγησης του μαθητή

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή είναι ένα σύνθετο φαινόμενο με πολλές διαστάσεις: θεωρητικές, πρακτικές, κοινωνικές, παιδαγωγικές, ψυχολογικές. Έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στο μαθητή, στο σχολείο, στην οικογένεια, στην κοινωνία, γι' αυτό και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή.

Ως αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή νοείται η συστηματική, οργανωμένη και συνεχής διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των στόχων του μαθήματος. Με άλλα λόγια, είναι η διαδικασία που αποβλέπει με συγκεκριμένα κριτήρια και με συγκεκριμένη μεθοδολογία να προσδιορίσει συστηματικά, έγκυρα, αξιόπιστα και αντικειμενικά το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς στόχους.

Η αξιολόγηση λοιπόν γίνεται χάριν και όχι εναντίον του μαθητή. Γίνεται για να βρεθούν οι αδυναμίες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είναι αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί:

Στη διερεύνηση της μαθησιακής πορείας των μαθητών σε όλα τα θέματα που προσφέρονται στο Α.Π.Σ.

Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών των μαθητών, με στόχο το σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.

Στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών και τη δημιουργία κινήτρων μάθησης.

Στην ανάπτυξη της δημιουργικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης του μαθητή.

Στην προώθηση των ιδιαίτερων κλίσεων, δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων των μαθητών.

Στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών.

Στην ανάπτυξη της ικανότητας αυτοαξιολόγησης και στην ανάπτυξη της αίσθησης της απόκτησης υπευθυνότητας όσον αφορά τη μόρφωσή του.

Επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση του μαθητή πρέπει να είναι εξατομικευμένη και να αφορά το μαθητή συνολικά ως προσωπικότητα και όχι μόνο την επίδοσή του.

Ο εκπαιδευτικός οφείλει να είναι πολύ προσεκτικός κατά την αξιολόγηση των μαθητών. Ειδικότερα, όσον αφορά τη χαμηλή βαθμολογία, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι η χαμηλή βαθμολογία εισπράττεται από το μαθητή και τους γονείς ως αποτυχία, προκαλεί συναισθήματα αβεβαιότητας και μειονεξίας και μπορεί να επιδράσει αρνητικά στην προσωπικότητά του.

Το μεγάλο ποσοστό μαθητών με χαμηλή βαθμολογία οδηγεί σε αποτυχία, για την οποία δεν ευθύνονται μόνο οι μαθητές, αλλά και οι διδάσκοντες και όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Επισημαίνεται ότι, αν ο εκπαιδευτικός χρειάζεται να είναι επιεικής μια φορά, χρειάζεται να είναι δίκαιος εκατόν μία φορές. Ο Καντ μας λέει πως ο μαθητής εξεγείρεται όταν ο εκπαιδευτικός κάνει διακρίσεις, όταν όλοι οι μαθητές δεν υπάγονται στον ίδιο κανόνα. Δεν χρειάζεται λοιπόν χαμηλή, αλλά ούτε και υψηλή βαθμολογία. Χρειάζεται δίκαιη βαθμολογία. Μια τέτοια βαθμολογία πρέπει να έχει περίπου την κανονική κατανομή, σύμφωνα με την καμπύλη Gauss.

5.2 Ο τρόπος/ οι τεχνικές αξιολόγησης του μαθητή
Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνει τη μέτρηση πολλών χαρακτηριστικών του μαθητή, ώστε να συμπληρωθεί η συνολική εικόνα του. Συμπεριλαμβάνει την επίδοση, τη συνεργασία με άλλους μαθητές και τον εκπαιδευτικό, τη συμμετοχή στην τάξη και στη σχολική ζωή κτλ.

Ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών εξαρτάται από τους στόχους και το περιεχόμενο του εξεταζόμενου γνωστικού αντικειμένου. Γενικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο οι παραδοσιακοί όσο και οι σύγχρονοι τρόποι αξιολόγησης.

Για να διαπιστωθεί ο βαθμός και η έκταση, τόσο της επίτευξης των διδακτικών στόχων όσο και της συμμετοχής και της δραστηριοποίησης των μαθητών, υπάρχουν ποικίλες τεχνικές. Ενδεικτικά αναφέρονται:

α. Η προφορική εξέταση. Γίνεται συνήθως με ερωτήσεις που απαιτούν σύντομη (όχι μονολεκτική) ή ελεύθερη απάντηση.

β. Η γραπτή εξέταση. Σημειώνεται ότι οι ερωτήσεις πρέπει να είναι ιεραρχημένες ως προς το βαθμό δυσκολίας και προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μαθητών κάθε σχολείου. Πάντως, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ποικιλία ερωτήσεων, όπως:

- Ελεύθερης ανάπτυξης,
- Επιλογής σωστού - λάθους,
- Πολλαπλής επιλογής,
- Σύντομης απάντησης,
- Ερμηνείας γραφικών παραστάσεων κτλ.

γ. Η συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα. Συμμετοχή του μαθητή τόσο κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας, όσο και στις δραστηριότητες που γίνονται στο πλαίσιο του μαθήματος. Επιπλέον, η ικανότητα του μαθητή για επικοινωνία και συνεργασία στην τάξη (συμμετοχή στη συζήτηση, κανόνες διαλόγου, ανταλλαγή απόψεων και έκφραση συναισθημάτων και εμπειριών, διαπραγματευτική ικανότητα κ.ά.).

δ. Οι συνθετικές δημιουργικές εργασίες. Δίνονται εργασίες είτε ατομικές είτε ομαδικές για διάφορα, συνήθως επίκαιρα, κοινωνικά- πολιτικά- οικονομικά ζητήματα.

ε. Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Εργασίες για τη διαπίστωση της δημιουργικής και κριτικής ικανότητας των μαθητών (αναζήτηση και επιλογή πληροφοριών, χρήση ποικίλων πηγών, πρωτότυπη σύλληψη και παρουσίαση εργασιών κτλ). Η βαθμολογία των εργασιών μπορεί να γίνεται είτε από τον εκπαιδευτικό είτε από την ομάδα, συνολικά ή από κάθε μέλος της και είναι ανάλογη με την ποιότητα της εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοτυπία, την δημιουργική φαντασία, την αναλυτική και συνθετική ικανότητα, την δυσκολία, καθώς και τον τρόπο παρουσίασης.

στ. Το ενδιαφέρον και οι δραστηριότητες του μαθητή. Το εν λόγω ενδιαφέρον αναφέρεται σε ζητήματα του σχολείου (ανάληψη εργασιών, οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων κτλ.), αλλά και γενικότερα σε κοινωνικά- πολιτικά- οικονομικά ζητήματα.

ζ. Η αυτοαξιολόγηση του μαθητή. Ζητείται από τον μαθητή να αξιολογήσει τη συμμετοχή του στο μάθημα, τις εργασίες του, την προφορική ή γραπτή εξέτασή του κτλ., με τρόπο αντικειμενικό, χωρίς υποεκτίμηση ή υπερεκτίμηση.

η. Το Ατομικό Δελτίο Εργασιών και ο φάκελος του μαθητή. Περιλαμβάνει τις εργασίες και τις δραστηριότητες του μαθητή.

Εν κατακλείδι, η αξιολόγηση αφορά την γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή. Αναφέρεται στις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις που απέκτησε ο μαθητής. Ο εκπαιδευτικός, εκτός από την «Αριθμητική βαθμολογία», είναι χρήσιμο να συντάσσει για κάθε μαθητή και μια «Ποιοτική έκθεση» με βαθμολογία ως εξής: άριστα, πολύ καλά, καλά, σχεδόν καλά.

Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι απαραίτητη. Γίνεται από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές (αυτοαξιολόγηση) για να διαπιστωθεί αν επετεύχθησαν οι στόχοι του μαθήματος, δηλαδή αν οι εκπαιδευτικοί πραγματοποίησαν αποτελεσματικά το έργο τους κι αν οι μαθητές έμαθαν αυτά που προβλέπονται από το Α.Π.Σ.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2014-2015.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2014

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ